

איצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

מצטרפים ל'מקושרים'

ביום חמישי ג' בניסן תיסגר ההרשמה למדריך הטלפון החדש של חסידי ברסלב 'מקושרים'.

במדריך יופיעו למעלה מ-10,000 חסידי ברסלב בישראל ובעולם, וכן מוסדות, קהילות, ארגונים, פעילויות חסד, הוצאות ספרים ושיעורים - המפיצים את מעיינות רבינו הקדוש. פרק מיוחד יכלול עסקים ושירותים של אנ"ש.

המיזם החדשני עורר בקרב חסידי ברסלב תגובות נרגשות, באשר החסר בו הורגש מזה שנים.

'מקושרים' - פסח תש"ע יודפס בפורמט צבעוני מהודר, ויישלח בדיוור ישיר לאלפי חסידי ברסלב הרשומים בו.

המהדורה הבאה תצא לאור בעו"ה בערב ר"ה תשע"א, ומכאן ואילך יצא המדריך אחת לשנה.

לפרטים נוספים: נתן קדוש טלפון: 050-4159148. פקס: 072-2448244.

דוא"ל: hmadricht@gmail.com

רוצה להיות פרה יפה?

הגן המלכותי היה גאוותה של אותה מדינה. בגן יוקרתי זה ניטעו צמחים מרהיבי עין, מהם נדירים ביותר, שהובאו מכל רחבי תבל; פרחים מדהימים ביופיים, מכל הסוגים והזנים.

ואכן, הגן כולו אמר כבוד. הניחוחות המשכרים, לצד המראות הציוריים עוצרי הנשימה, הפכוהו למקום שכל אחד חָשַׁק לטייל בו.

אך הגיעו זמנים קשים, בצורת איזומה פקדה את המדינה, המים הפכו למצרך נדיר ביותר, וכתוצאה מכך אף הופסקה השקיית הגן.

אט אט הלכו וקמלו הצמחים הנאים, העלים היפים כמשו, הצחיבו ויבשו. מגן פורח הפך המקום לעי צחיח שעזובה שולטת בכל פינותיו.

עד ששוב החלו יורדים גשמים - ואחרי בלותו הייתה לו עדנה. מכל רחבי המדינה הגיעו מתנדבים שביקשו להושיט יד לשיקום הגן. אך נתנאי אחד התנה הגנן הראשי: 'לפני שאתם עוקרים צמח כלשהו, עליכם לשאול את פי'.

באחת הפינות מתגודדת לה קבוצת מתנדבים. לפניהם צמח יבש חסר צבע, נראה שמזומן פסקה חיותו; לא נראה שיש כאן מה לשאול, יש רק לנכש ולזרוק. אבל חזקה עליהם פקודתו של הגנן, והם ניגשים לשאול אותו מה לעשות בצמח.

הגנן ניגש, ממשמש ביד של מומחה - ונועק: "הן זהו צמח נדיר, מיוחד במינו, בודדים מסוגו שרדו בעולם. אינכם חשים" - הוא שואל אותם - "בלחלוחית המעטה שמורגשת עדיין בשורשיה? יש לחזור ולשותלו במקום הנכון. הצמח הזה עוד ילבלב ויפרח. הוא יפאר את הגן כולו!"

"זהו צמח נדיר, מיוחד במינו, בודדים מסוגו שרדו בעולם. אינכם חשים בלחלוחית המעטה שמורגשת עדיין בשורשיה? יש לחזור ולשותלו במקום הנכון. הצמח הזה עוד ילבלב ויפרח. הוא יפאר את הגן כולו!"

לא אחת בוחן האדם את עצמו; הוא ניטע בגן-עדנו של העם הנבחר, במטרה שיוסיף לפאר כבוד שמיים; והנה הוא רואה את עצמו יבש, ללא מעשים טובים, ללא תורה, ללא תפילה וללא מידות טובות - הכול כל-כך מזויף וחסר-נשמה! הוא לא מוצא בעצמו שום סיכוי לצמיחה מחדש.

אך הצדיק המופקד על הגן המופלא הזה, מזהיר: 'אל תהיך לתלוש ולחרוץ גורל! הוא בוחן בעין מעמיקה - וקובע: 'בעומק הלב שרדה נקודה טובה, זו הנקודה האלוקית שלא חלה בה שום שבייה; נקודה שתמיד מסוגלת לחזור ולהפיח חיים חדשים - -- --

אדם רגיל אינו מבחין בכך; הוא ממהר לקבוע שאפסה תקווה, אבל ה'מומחה' הגדול מזהיר, שאם רק נבליט את הנקודה הזאת ונחזור לטפח אותה - היא תשוב ותלבלב בפאר ובהדר.

השבוע אנו קוראים 'פרשת החודש', בה אנו לומדים על מצוות קידוש החודש. זוהי המצווה הראשונה שבתורה, שבני ישראל נצטוו עליה בעודם בגלות מצרים.

מצווה זו מחייבת את כל מי שראה בתחילת החודש את הלבנה המחודשת - שאינה כי אם נקודה קטנה, כמעט בלתי נראית - לבוא ולהעיד על כך בבית הדין, הללו מקדשים את החודש באומרים: 'מקודש מקודש' - ובכך נקבע יום זה לראש החודש.

מצווה זו ניתנה לנו כהכנה לגאולה. היא מלמדת אותנו את היסוד הברור, שלעולם אין לזלזל בנקודה טובה, ותהא קטנה ככל שתהא. הצדיק קורא עליה 'מקודש' והיא תהווה בסיס לצמיחה חדשה.

בני ישראל במצרים הלכו ושקעו במדמנה איומה של מ"ט שערי טומאה, אך משה רבינו הצליח למצוא בהם את שארית הנקודות הטובות - שלא שינו את שמם, לשונם ולבושם. בכך גרם להם לשוב ולהחיות בקרבם את הרצון לשוב אל ה'.

הם בודאי זילזלו בתחילה בנקודות 'קטנטנות' אלו; וכי מה הן נקודות קלושות שכאלו, מול הסתאבות איומה שכזו?! אך הצדיק שהבחין בכוח האלוקי הטמון בהם, הורה להם לייקר, להחשיב ולהבליט את שאריות הטוב -

ובכך גרם להם לשוב ולצמוח, דבר שהביא בסופו של דבר את גאולת מצריים.

גאולת מצריים הינה לימוד לכל גאולה של כל אדם מכל רוע שהוא שקע בו.

כדי שתוכל להיגאל מן הרוע שאתה שקוע בו, עליך ללמוד ללכת בעקבות הצדיק שמוצא בך את כוח הצמיחה, על אף שנדמה לך שהכול כה יבש.

הבן היטב, לא יתכן שלא עשית מצווה כלשהי, שעל ידה הינך קשור בקשר נצחי אל ה'. היא מצבך נחות כאשר יהא. בכוחה של מצווה זו, הינך יכול לשוב ולצמוח. עליך רק להאמין בכך ולא לזלזל בה. זהו המפתח לגאולה שלך.

(עפ"י ליקוטי הלכות, השכמת הבוקר א-יב)

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	מותר ל"ן	ליקוטי תפילות	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות היומי	הדף
שבת	אח-ניסן	ה"א	ה"ח	ה"א	סנהדרין	הדף היומי
א	ב	ה	ו	ז	כט	כט
ב	ג	ט	י	יא	ל	ל
ג	ד	טו	טז	יז	לא	לא
ד	ה	יט	כ	כא	לב	לב
ה	ו	כג	כד	כה	לג	לג
ו	ז	כז	כח	כט	לד	לד
ז	ח	ל	לא	לב	לה	לה

יום של הפצה

כח באדר
לע"נ ר' משה יעקב ב"ר ישראל יהודה

כט באדר
לע"נ חיה מהרין בת איומה

יו"ל ע"י
אוצרות ברסלב
02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית משם
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

פגעו בכבודנו? נתנו לנו מתנה!

תשובה' (שערי אג, כב): "מדרגות התשובה ומעלותיה – לפי גודל המרידות ועוצם היגון".

אך דרושה לכך הכרה עמוקה ואמונה מוחשית, כך שתשובה שלימה כזאת, נראית לנו כדרגה בלתי מושגת.

ברם, לימודנו חכמינו, שגם מי שאינו מרגיש את התחושה העמוקה הזו ואינו מתבייש מהחטא עצמו – אם הוא לפחות שותק כשאהרים מביישים אותו, משום שהוא יודע שהוא ראוי לביזיונות הללו בגלל חטאיו – גם הרגשה זו מכפרת על החטא.

כה אמרו חז"ל: "כל המעביר על מידותיו – מעבירין לו על כל פשעיו". שכן אדם הסולח לפגעים בו, מגלה בעצם שהוא חש תחושה עמוקה של בושה בחטאים שלו. וזו לשון הרמב"ם בהלכות תשובה (ח, ט): "בעלי תשובה, דרכן להיות שפלים וענווים ביותר; אם חרפו אותם במעשיהם הראשונים – אל ירגישו להן".

אם כן, כל הפגיעות בכבודנו הן בעצם מתנות נפלאות! הזדמנויות להודוך ולהיטהר מחטאינו, בדרגה עליונה, כאילו היינו מתביישים בחטאים עצמם.

חסידים היו מעירים בנוגע למאמר זה שבליקוטי מוהר"ן, שהיה מן הראוי לטבול במקווה לפני קבלת ביוון, כפי שמקובל לטבול לפני כל מצווה חשובה, אך מה לעשות שהביזיונות מגיעים באורח בלתי צפוי...

אם נתבונן בעניין זה, שוב לא נכעס ולא נקפיד על מי שפגע בכבודנו, שהרי הוא עשה לנו טובה כה גדולה!!!

זמורך כבוד" (שם ל, ג). וכשם שהגוף זקוק למאכל ומשקה, כך הנפש זקוקה לכבוד, כמובן במידה מתאימה ובאופן הראוי. אדם רוצה להרגיש שמעריכים אותו, ולא – אין נפשו מסוגלת לתפקד.

לא בכדי אמרו חז"ל: "כל המלבין פני חברו ברבים – כאילו שופך דמים" (בבא מציעא נח ע"ב), שכן, כאשר פוגעים בכבוד של אדם – פוגעים בחיי נפשו.

כיצד אפוא נמנע מאתנו מצרך חיוני זה פעמים כה רבות? התשובה היא, שאנחנו בעצמנו, בחטאינו, פגענו בכבוד הבורא כביכול, ולכן התקיים בנו הפסוק: "ומכבדי אכבד ובזי? יקלו" (שמואל לא, ב).

אנחנו בעצמינו שללנו את זכותנו לכבוד. פלוני או אלמוני שפגע בכבודנו, לא היה אלא שליח ההוצאה לפועל של מה שאנחנו בעצמנו גרמנו.

אך אל ייאוש! העונש הוא גם התיקון; הביזיון שאנחנו סובלים הוא גם הכפרה הטובה ביותר לחטאינו הגדולים והקטנים.

כבר לימודנו חז"ל שהתשובה השלימה היא, להרגיש בושה על החטאים, כפי שאנו אומרים בתפילה "אין לי פה להשיב, ולא מצח להרים ראש". לפיכך, "כל העובר עברה ומתבייש בה – מוחלין לו על כל עוונותיו" (ברכות יב ע"ב), ככל שהאדם חש יותר תחושה של חרטה על חטאיו, כך הוא מיטהר ומתנקטה יותר, כפי שכותב רבינו יונה בשערי

"עיקר התשובה – כשישמע ביוזנו ידום וישתוק... כי קודם התשובה... טוב לו שלא נברא משנברא... ובשביל זה באין עליו ביזיונות... ותיקון לזה – שיהיה מן השומעים חרפתם ואינם משייבים... כי צריכין לזוהר מאוד לדון כל אדם לכף זכות, ואפילו החולקים עליו ומבזים אותו... כי מוציאנו בו זכות שאינו חייב כל כך במה שמבזה אותו". (ליקוטי מוהר"ן ח"א ו)

'פגעו בכבודי!' תחושה כה מוכרת וכה כואבת; תחושה שמעיבה פעמים רבות כל כך על היחסים בין אדם לחברו, בבית, בכולל, בעבודה, בין שכנים, בין קרובים וידידים – בכל מקום.

פגיעות גדולות ופגיעות קטנות, עדינות יותר ועדינות פחות, פעמים שגוררות התפרצויות כעס ופעמים שעוברים עליהן בשתיקה, אבל כולן מושאירות טינה בלב.

נכון, מוחשבה צלולה תברר לנו, שבמקרים רבים לא הייתה כוונה לפגוע, וכי בדרך כלל הייתה זו טעות, חוסר תשומת לב, אי הבנה או סתם הוצאה, אבל כשאדם פגוע, הוא כבר לא מסוגל לחשוב בצלילות...

כאן נלמד על נקודת מבט חדשה שתוכל להאיר, תרתי משמע, תחום אפל זה בחיינו, כמובן בצירוף תפילה לסייעתא דשמיא.

כבוד איננו מצרך של מותרות לאדם; הנשמה נקראת 'כבוד' כמו שכתוב "עורה כבודי" (תהילים נו, ט); "למען

רבי נחמן שטרנהרץ – בן מוהרנ"ת

רבי נחמן התגורר בעיר ברסלב, ולאחר מלאות ימיו נטמן בבית החיים שבעיר, בו נטמן אביו הקדוש.

מדברי תורתו, על יסוד דברי אביו מוהרנ"ת: "לאחר שחטאו ישראל בעגל, ביקש משה רבינו מה': הודיעני נא את דרכיך, ואז גילה לו ה' "ג' מידות של רחמים. מדוע נאמר 'דרכיך' בלשון רבים? יש לבאר זאת על פי דברי רבינו (בליקוטי מוהר"ן ח"א ו) שמי שרוצה ללכת בדרכי התשובה, צריך להיות בקיא בשתי בקיאויות: בדרך העלייה ובדרך הירידה. לכן כתוב 'דרכיך', כי דרכי התשובה הן שניים. מסיבה זו הודיע לו ה' את שמו 'ה' ה' – בשני שמות של רחמים; האחת – כשהאדם נמצא בעלייה, והשנייה – כאשר הוא נמצא בירידה, שהן שתי דרכי התשובה".

שוטרי העיר, והללו מנעו מהפוערים לכצע את זממם. כשוך הסערה, התקבצו החתן ומלווייו בחזרה אל העגלה; והנה נוכחים הם לראות כי רק אחד איננו: רבי נתן – - -

רבי נחמן מטולטשין, משמשו הנאמן, ירד מהעגלה ונכנס אל היער הסמוך, לשם נמלט מוהרנ"ת מיד עם תחילת המהומה. החל תר ומחפש אחר לבם של ישראל הנרדף עד צווארו.

לפתע, שומע הוא את קולו ממעמקי היער כשהוא זועק בתפילה. הוא צעד בעקבות הקול, עד שנגלה לעיניו המחזח: רבי נתן יושב ומשיח את לבו לפני בורא; וכך הוא אומר:

"ריבונו של עולם! כששואב מים משיא את בנו – הוא זוכה לקבלת פנים כזאת?! אלא מאי, כל זה רק בגלל שאני מדבר מרבינו הקדוש" – - - ותוך כדי כך החל שר בדביקות גדולה, בניגון אשת – חיל: "אונזער גרויסקייט און אונזער שיינקייט, וועט מען זען ווען משיח וועט קומען (= את גדולתו ואת תפארתו, ייראו כשיבאו משיח צדקנו)" – - -

למחרת החתונה, בעת שהתכונן החתן להתעטף לראשונה בטלית, דיבר עמו רבי נתן דיבור קודש נלהבים על מעלת הטלית; וזמן רב לאחר מכן סיפר רבי נחמן: "הדיבורים שדיבר עימי אז, נחקקו בליבי, ואינם קשים ממני".

עובד ה' בכל לבו היה רבי נחמן. החסידים שזכו להכיר את אביו הקדוש אמרו, כי רש ממנו את דרכו בעבודת ה'; ולא פעם כשהיה מתפלל בציון רבינו הקדוש, דימו השומעים כי מוהרנ"ת עצמו הוא המתפלל.

נולד בשנת תקפ"ז לאביו גאון עוזנו מוהרנ"ת. מכין בניו היה זה בנו הראשון שנולד לו לאחר הסתלקות רבינו הקדוש, והוא קראו על שמו.

מנעוריו נהג אביו רבי נתן, לדבר עמו דיבורים אודות התכלית: תורה, תפילה, ומעשים טובים. כשהגיע לגיל חובב במצוות, שהה מוהרנ"ת בברדישוב, ומשם כתב לו אביו דברי התעוררות. בין השאר כתב לו: "היום עליך להתחיל להניח תפילין. נולדת מהדש לגמרי! למען ה', התבונן מה מתחיל כאן. השלך את כל ההבלים שהיו עד עתה ועשה לך לב חדש לטובה" (תרגום מאדיש).

בשנת תר"ד, השנה האחרונה לחיי רבי נתן, השיא את בנו נחמן בן השמונה-עשרה, עם בתו של החסיד רבי ישראל מליפוביץ, מתלמידי רבינו הקדוש.

בהתקרב מועד החתונה, נסעו מוהרנ"ת ובנו החתן עם שאר חסידים, אל העיר שבה נועדו הנישואין להתקיים.

באותם ימים, נהוג היה שבני משפחת הכלה יוצאים לקבל את פני החתן ומשפחתו במבוא העיר, ומלוויים אותם בשירה ובזמרה עד למקום החתונה.

אך הפעם נכונה לחתן ומלווייו 'קבלת פנים' מסוג אחר לגמרי: קבוצה מתושבי העיר שנמנו עם מתנגדי רבי נתן, ניצבו על אם הדרך מצוידים במקלות ובאבנים, מוכנים ומזומנים להסתער על העגלה ויחשיבה. בהגיע העגלה לשערי העיר, התנפלו על נוסעיה ורגמזם באבנים עד שהגיעו הדברים לכלל סכנת נפשות.

המחותן, רבי ישראל, שראה את הנעשה מיהר להזעיק את

**'בחרה' איננה מושג מופשט.
אם רוצים – עושים;
אם לא רוצים – לא עושים.**

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב קז)

נהר המטהר

התהליך התרחש קמעא קמעא; הוא היה מגיע לקלוז'ו יום יום, ובכל פעם נעו נימים חבויים בנשמתו. הניצוץ היהודי שבקרב התעורר אט אט לנוכח מראה פניהם הטהורות והתמימות של היהודים שסביבו. לפתע הבין, כי לא מדובר בתימהוניים, אלא באנשים שעולמם הפנימי העשיר עולה על גדותיו. התום והכנות שעל פניהם, השמחה והאושר האמיתיים שניבטים מעיניהם, וההתרפקות על הבורא בשעת התפילה כילד קטן על אביו – כל אלו המסו את לבו.

הוא חש פתאום קנאה אמיתית באנשים אלה שחיים את חייהם, ללא כל העמדת פנים... במשך הזמן, החל משתתף בשיעורי התורה ובתפילות הנלבבות. הבעת הלצון וקלות הדעת נמחקה כליל מעל פניו, ורצינות תמימה החליפה את מקומה.

כיון שבעל אמצעים היה, וראה את החסידים יוצאים בלילה, בכפור הנוראי, ללא בגדי חורף מתאימים – להתבודד ביערות, רכש עבור כולם מעילי פרווה חמים ומגפי חורף שיקלו עליהם את עבודת בוראם.

לא חלפו ימים רבים, ודוד הפך לבעל תשובה גמור ועובד ה' בתום לב. כשהיה מתפלל בציון רבינו הקדוש, היו הדמעות ניגרות מעיניו כמים, ורחצות וממרקות את נשמתו.

סיפור חזרתו בתשובה של אותו חסיד נאמן, ר' דוד הייסינר, שעלה על המוקד בשנות השואה יחד עם ששת מיליוני הקדושים הי"ד, היווה עדות נאמנה לנצחיות דברי רבינו הקדושים: "אני נהר המטהר מכל הכתמים!"

מיד בראשית התאקלמותו במקום מגוריו החדש, יצא לתור אחר משהו מעניין בעיירה הנידחת והמשומימה אליה נקלע. מטבעו לץ היה, ולפיכך חיפש מקור לבידור – מעט 'צבע' בסביבה האפורה.

לא זמן רב היה עליו לחפש את מבוקשו, עד מהרה הגיעה השמועה לאוזניו כי באומן קיים מה שנתפס אצל הקלים והריקים כ'תיאטרון-ברסלב', שבו ניתן לחזות באנשים לא שגרתיים בעליל. 'חסידים אלה', סיפרו לו, 'רוקדים ומקפצים, יוצאים כלילות ליערות, וצועקים ובוכים. הצגה חיים אין כסף'...

דוד עשה כעצתם; הוא לא התמהמה וישם פעמיו אל 'הקלוז'ו של חסידי ברסלב.

בהגיעו לשם, נוכח לראות כיכל התיאורים ששמע לא היו מוגזמים כלל, יצורים כאלה טרם ראה מימיו, האחד מתנועע על גבי ספר פתוח ובוכה; השני רוקד ומוחא כף-אל-כף בשמחה ('ללא בקבוק וודקה?!' הרהר בפליאה) בעוד השלישי יושב בעיניים עצומות, אינו נע ואינו זע. הוא הביט במחזות משועשע כולו.

דוד לא העלה על קצה דעתו, כי לא ירחק היום ואף הוא יהפוך לחלק מה'הצגה' הזאת.

דוד הסוחר היה מן 'החופשיים' – כינוי לכל אותם יהודים תועים שזנחו את דרך התורה, התערבו בגויים, ולמדו ממעשיהם. חזותו החיצונית הייתה כשל גוי גמור, ומלבד צבירת הון ונכסים לא עמד לנגד עיניו מאומה.

דוד היה מגדולי הסוחרים בשוק השחור; הוא התמצא היטב בכל הקשור למסחר האסור על פי החוק, ובין השאר סחר בדולרים ובוזהב. חושיו המפותחים סייעו לו לחמוק פעם אחר פעם מידי המשטרה.

אך לא לעולם חוסן. ביום בהיר, בהיותו במוסקבה בירת רוסיה, עלו אנשי החוק על עקבותיו, הוא נתפס כשבאמתחתו כמות לא מבוטלת של דולרים.

למזלו הטוב, העונש שהטילו עליו שופטיו היה קל יחסית: הרחקה מביתו והרחקה לתקופה בת שלוש שנים מעיר מגוריו. לאחר שהקריאו השופטים בפניו את פסק דינו, הותירו בידו את האפשרות לבחור בעיר שבה מעוניין הוא לרצות את עונשו. דוד שקל בדבר, ומשום מה השיב להם שהוא בוחר בעיר אומן.

הוא ארז את חפציו ועבר יחד עם אשתו וילדיו להתגורר באומן.

השבוע לפני...

השבוע לפני 128 שנה

■ כ"ט באדר, שנת תרמ"ב – 'תשובה מאהבה'

שנות תרמ"א-תרמ"ב היו קשות במיוחד ליהודי רוסיה. עם הירצחו של הצאר אלכסנדר השני באדר תרמ"א, התעורר גל של פרעות נגד היהודים שהואשמו ברצח הצאר, וכנופיות רבות – שקיבלו עידוד מהשלטונות – רצחו ושדדו אלפי יהודים.

הפרעות שהחלו בחג הפסח, התפשטו במהירות בדרום רוסיה, באזורי הערים: קייב, צ'רניגוב, פולטובה, חרסון, אודסה ועוד. רק לאחר שדעת הקהל העולמית הביעה את הדרישות מהמאורעות ברוסיה, החלה הממשלה הרוסית לדכא את המהומות. הסערה שקטה בתחילת קיץ תרמ"ב, כעבור שנה מאז החלה.

תלמידו הגדול של מוהרנ"ת, רבי נתן ב"ר יהודה מטבריה (שהשבוע חל יום השנה ה-126 שלו), העביר לידיעת ידידיו הצפתיים את הקורות ברוסיה הרחוקה, ובהתרגשות רבה בישר להם על התעוררות לתשובה – אף בין הרחוקים מדרך התורה – עקב המאורעות.

"אבשר לכם בשורה טובה, איך שבא לכאן מכתב מהרב ר' דוד מסטריא (– עיר באוקראינה), מג' אדר, להשבעה טובי העיר, איך שהיה בקיעו (– בקיים) והתענו כל העיר בה"ב (= שני וחמישי ושני) אפילו הדייטשין והאסטרייטשנין והדאקטורים (= הגרמנים) הסטודנטים והרופאים). וקיבלו כל היהודים, אפילו הדייטשין, כל הדת מהדת; להניח תפילין וציצית. והיו תפילין כמקח י"ב ר"ב (= 12 רובלים כסף) זוג, וציצית – 40 קאפיקים בינטיל (= 40 קופיקות לחבילה). וקיבלו שלא לדבר ביניהם כי אם לשון יהודית (= אידיש). ודאקטור מענדיל-סאן פרויעסיר מנאב עניינים (= ד"ר מנדלסון, פרופסור לרפואת עניינים) נדרו רב על עניי הסטיידעטין (= הסטודנטים) על תפילין וציצית. וכמו כן היה כן בפעטיר בארג (= בפטרבורג), וכולם קיבלו עליהם כל זה, וכן בכמה עיירות.

"המוניסטיר אויגנאטיף (= אויגנאטיב – שר הפנים) קרא לגויבארג ולפאליאקאב (= נפתלי גינצבורג, ושמזאל פוליאקוב – אישי ציבור נודעים) שיחתמו עצמם שלא עשו שום דבר רע להיהודים, ולא רצו להתום עצמם, כי אמרו: 'אנו מחויבים לעשות טובה לאחינו בני ישראל, ולא רעה, והמנא לצלץ'. ומסרו נפשם ממש על קידוש השם.

"וגם חותב ר' דוד הנ"ל, שבסמילא (= עיר באוקראינה) היה קאנסליר מאיינגלאנד (= שגריר אנגליה), ושאל הרבנים, והן הקאזינע רב (= הרב מטעם), מה שהיה בסמילא, והקאנסליר אמר, שיש לו פרוקאם (= יפוי כח) שישע בכל המקומות, וישאל על הַנְיֻקוֹת שעשו הרוצחים בכל המקומות.

"השם יתברך יעשה עמנו ניסים – 'כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות' (מיכה ז, טו), ויתן לנו פסח כשר וישועות ונחמות, ויעזור לנו גם כן שיתחדש ליבנו לעשות תשובה אמיתית כרצון רבינו ז"ל וכרצון תלמידו הק' וכרצון כל הצדיקים אשר צועקים על התשובה – 'שובו אלי ואשובה אליכם' (מלאכי ג, ז)" (נתיב צדיק; מכתב מערב ראש-הודש ניסן, שנת תרמ"ב).

לחידודא

חידה מס' 44

מי בא אחרי הסתלקותו אל רבינו וביקש ממנו שיקרב את צאצאיו?

הפתרון לחידה מספר 43

על מי מתלמידיו אמר רבינו, ש"כבר שבר כל המידות רעות לגמרי?"
- על ר' שמעון, משמשו הנאמן (חיי מוהר"ן ק"ו).

זכה בהגרלה לחידה מס' 42

משפחת משי-זהב, מודיעין עילית

בפרס כפול: בסך 100 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

שאלה:

איך זוכים לשמחה?

תשובת הרב שלום נתן דייטש:

שמחה היא מיסודות החסידות, ורבינו מבאר בכמה וכמה אופנים איך להגיע אליה.

בליקוטי מוהר"ן (ח"ב ג) מובא משל, שכאשר בני אדם שמחים ומרקדים – אזי חוטפים איש אחד מחוץ למעגל, שהוא בעצבות, ומכניסים אותו בעל-כורחו לתוך מחול המרקדים, ומכריחים אותו להיות שמח עמם. כך כל הרוצה להיות שמח, עליו להתאמץ ולרדוף אחר העצבות המסתתרת בקרבו ולהכניס גם אותה לתוך השמחה, באופן שהעצבות בעצמה תתהפך לשמחה.

איך עושים זאת?

הדבר מבואר בקיצור ליקוטי מוהר"ן (שם): "ודעת לנבון נקל, למצוא בכל הצרות והיסורין והדאגות איזה הרחבה, שעל ידי זה יוכל להפוך כל המרה-שחורה לשמחה".

אמת, לא קלה היא עבודת השמחה, כמו שכתוב בשיחות הר"ן (ז) "כי לזכות לשמחה זה קשה וכבוד להאדם לזכות לזה, יותר משיאר כל העבודות", ואומנם כמו בכל העצות שאנו מקבלים בעבודת ה' כך גם בעצות לשמחה אנו חייבים בסופו של דבר להגיע לעצת העצות שהיא התפילה.

שכן, מה יעשה אדם כשמתגברות עליו הדאגות למיניהן, ובפרט אם יש לו סיבות הנראות מוצדקות שבגינם כל אדם מן הישוב נכנס לעצבות? והרי עצבות ושמחה אלו דברים שברגשות הלב, ואין יכול אדם לשלוט בהם, בפרט כשהוא נמצא בקטנות המוחין?

התשובה היא, שבעיקרו של דבר השמחה היא מתנת שמים, כמו שכתוב (פתחילים ד): "נתת שמחה בלבבי", אך תפקידו של האדם לעשות השתדלות לכן, ו"יכריח עצמו בכל כוחותיו לזכות לשמחה" – כלשונו רבינו (בליקוטי מוהר"ן קצה). "כי אם יסתכל האדם על חסדו ה', וראה, שאפילו בעת שה' יתברך מיצר לו – גם בהצרה בעצמה, השי"ת מרחיב לו, ומגדיל חסדו עמו".

אך עיקר ההשתדלות היא שוב, על ידי תפילה ובקשה מה' יתברך לזכות לזה, כפי שמורגל בפי אנשי', שבכדי לזכות לשמחה, צריכים קודם לכן לזכות הרבה לפני ה' יתברך...

זוהי בעצם עבודתנו בחדשי אדר וניסן, כדברי הגמרא בתענית (כט ע"א) שכשם שמשנכנס אב ממעטים בשמחה, כן משנכנס אדר מרבים בשמחה. כך שגם אם המצב הרגשי אינו מצב של שמחה, או להיפך, הרי באב צריך למעט בכך, ויש על זה הלכות פסוקות של איסור בבשר ויין וכדומה, ובאדר צריך להרבות בכך, הגם שלא נפסק בשולחן ערוך איך בדיוק יש לעשות זאת, אך בודאי צריך לעשות כל מיני פעולות הגורמות לריבוי שמחה, והודות לכך יתן ה' יתברך שמחה בלב.

חודשי אדר וניסן הם הם הזמנים הנכונים לעבודת השמחה, ובעיקר "להפוך את היגון-ואנחה לשמחה", שכן על פי קבלה חודש אדר מעיקרו קשור יותר לדינים, והמן שהיה מכסף גדול חשב שדווקא בחודש זה ישיג שליטה על ישראל, אבל לבסוף, על ידי תשובה וצדקה זכו בני ישראל להפוך את היגון לשמחה כמו שכתוב במגילת אסתר (ט): "והחודש אשר נהפך להם מיגון לשמחה". לכן השמחה היא כפולה ומכופלת בחודש זה, משום שזכינו להפוך בו את היגון והאנחה לתוך השמחה.

גם ניסן הוא על פי קבלה במקורו חודש של שמחה, וידוע מה שכתב רבינו (בליקוטי מוהר"ן ח"ב ה). "שעל ידי שמחה ממושיבין קדושת ושמחת ניסן בכל השנה כולה". פסח הוא חג החרות ועל ידי שמחה יכול כל אחד להיגאל מגלות ולצאת לחרות כמו שכתוב (בישעיה נה): "כי בשמחה – תצאו", ו"בניסן נגאלו – בניסן עתידין ליגאל" (ר"ה יא ע"א)!

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" (שמות לה א)

עבודתם של הצדיקים היא לקרב אפילו את המרוחקים ביותר, ולהחזירם בתשובה.

זאת – על ידי ראיית הטוב שבהם ועל ידי שהם אוהבים אותם ומתקשרים אליהם, כמו שכתוב (תהילים ג, ד): "כולו סג יחדיו" – שהצדיק מתייחד ומתקשר עם החוטא שנסוג מה'; והלא כך אמרו חז"ל: "הווי מתלמידיו של אהרן... אוהב את הבריות ומקרבן לתורה" (אבות א, יב).

כשהנסוגים-הרחוקים תופסים לפתע שגם בהם יש טוב, יש להם סיכוי טוב לחזור בתשובה.

לכן, כשמשה רבינו ציווה לבני ישראל לבנות את המשכן, כדי לתקן את חטא העגל, הוא התחבר עם הטוב שבכל אחד מישראל, בלי יוצא מן הכלל, כמו שכתוב: "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל" – שאסף והקהיל את הטוב שבכל אחד מישראל, כדי שיוכל להתחבר עמם ולהשיבם בתשובה שלימה על חטא העגל.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב פב)

"אֵלֶּה פְּקוּדֵי מוֹשֶׁה בְּשִׁבְעַת הַיָּמִים" (שם לה כא)

כשמשיאו ומתנו של אדם באמונה ובקדושה, כי אז גם המלאכות הגשמייות שלו הינן עבודת ה'. כי כך גורה חכמתו יתברך, שהאדם יעבוד להשלים את הבריאה גם מבחינה חומרית, כמוכן באופן שיעשה תורתו עיקר ומלאכתו עראי.

שכן, כל המלאכות שבעולם נעוצות במלאכות המשכן, שהרי ל"ט אבות המלאכות האסורות בשבת, שכוללות את כל המלאכות שאנו עושים, נלמדות ממלאכת המשכן.

בבניית המשכן שימשו המלאכות הללו להשראת השכינה, כך שכל אדם, בכל זמן, כשהוא עושה את המלאכות הללו כראוי, הוא זוכה לקדש על ידן את העולם, שהשכינה תשרה בו.

אולם, אם הוא נמשך אחר תאוות הממון וחושב: 'יכוה ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה' (דברים יז, יז) אז קורה ההיפך מזה, המלאכות שלו מסלקות את השכינה מן העולם, והן מהוות חורבן המשכן שנועד להשרות את השכינה בעולם.

לכן נאמר 'המשכן משכן' – שתי פעמים, ללמדנו שבמלאכות הנעשות בעולם ישנן שתי אפשרויות – לעשות אותן באמונה ובקדושה כך שיהיו את בניין המשכן, או לעשות אותן תוך רדיפה אחר הממון, דבר הגורם לחורבן המשכן ח"ו.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א ד)

מזלא טבא

ברכותינו הלבביות לידידנו, פה מפיק מרגליות, ממזכי הרבים, מהדר ומפאר את שם רבינו הקדוש בעולם ה"ה הרב ברוך מרדכי פראנק שליט"א העומד לימינו בכל עת

לרגל נישואי בנו שיחי' בשעטו"מ

יתן ה' ויזכה לראות רוב נחת דקדושה מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, ויוכל להמשיך בפעליו הכבירים לכלל ולפרט מתוך הרחבת הדעת עדי ביאג'צ' בב"א

אוצרות ברמל

המפיצים

<p>הרב אליעזר צבי סאפי שליט"א תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הבר-מצוה לנכדו יוסף נ"י זכות הפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הרב ר' גולן ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי בת ידיו הרב' נתמיה חשין ה"ו זכות הפצה וזיכי הרבים יעמדו לו להתברך בכל מלי מטיב</p>	<p>הרב נתן זושא חרבנט ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לע"י חמון הרב מאיר ב"ד נתן דוד זובינקי זצ"ל נלבע כ"ט אדר תשנ"ב ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>הרב' רבי שמואל משה קרמ שליט"א והרב' שמחה קרמ ה"ו תרמו והפיצו 500 גליונות לע"י אביהם הרב' אהרן ליב ב"ד זובער זצ"ל נלבע כ"ה אדר תש"ס</p>	<p>הרב' נפתלי הערץ ברגר ה"ו תרם והפיץ 2000 גליונות הרב' משה יואל ביילוש ה"ו והרב' יואל לבוביץ ה"ו יעקב שווארץ ה"ו תרמו והפיצו 2000 גליונות הרב' שמואל אטינגר ה"ו תרם והפיץ 1000 גליונות הרב' שלמה מלול ה"ו תרם והפיץ 1000 גליונות הרב' יצחק דוב ניימאן ה"ו תרם והפיץ 1000 גליונות הרב' דוד חיים רייכמאן ה"ו והרב' צבי כהן ה"ו תרמו והפיצו 1000 גליונות</p>	<p>הרב' יהודה דייטש ה"ו תרם והפיץ 1000 גליונות לע"י זקנו הרב' מרדכי דוד ב"ד מתתיהו דייטש זצ"ל נלבע כ"ג אדר תשמ"ח</p>	<p>הרב' מאיר רובינשטיין ה"ו ומשפחת גלינסקי שיחי תרמו והפיצו 1000 גליונות לכבוד שמחת נישואי אצאיהם שיחי ומזמנים בזה את ידידיהם ומכריהם לשמחת הנישואין שתתקיים ביום רביעי - ב' ניסן תשע' באולמי בני הדקל (תמר) - בני ברק</p>	<p>הרב' ר' אליה נחום פרנקל שליט"א והרב' מנחם מרדכי פרנקל ה"ו והרב' אברהם נתן פרנקל ה"ו תרמו והפיצו 1000 גליונות לע"י אביו זקנם הרב' יהושע העשיל ישכר ב"ד מנחם מרדכי פרנקל זצ"ל נלבע כ"ט אדר תשנ"ב.ת.נ.צ.ב.ה.</p>
<p>הרב' אלימלך אנשין ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' הרבים זכות הפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הרב' שמעון באצינ אנשין ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתי' זכות הפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הרב' יהושע ליב פרידמן ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחי' זכות הפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הרב' משה נחום ברגשטיין ה"ו תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שחי' זכות הפצה וזיכי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>לכבוד שמחת הרב ברוך מרדכי פראנק שליט"א זכות הפצה וזיכי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב</p>	<p>ולכבוד שמחת נישואי בן ידיו הרב' מאיר רובינשטיין ה"ו זכות הפצה וזיכי הרבים יעמדו לו להתברך בכל מילי דמיטב</p>		